

AJARAAMAT
JUHATAB ARVO RATASSEPP

AJARAAMAT.
Juhatab Arvo Ratasseppe.
Eesti naistaulu selts

Ilmunud on mitmeti väärt duubelplaat, millele on valitud Arvo Ratasseppe juhata tud kunagiste tähtkooride (Tea duste Akadeemia mees- ja maiskoor, Tallinna Kammerkoor, Eesti Raadio segakoor, Rahva majanduse Nõukogu meeskoor (hilisem Runo), vabariiklik koorijuhtide segakoor), aga ka laulupeokooride esitatud eesti muusikat, sealhulgas dirigendi enda kooriloomingut. Tollased koorid olid suured, sajasuu lised ja enamgi. Oma energia ja innustava loomingu saraga suutis Ratasseppe rohkem kui veerand sajandit lauljaid koos hoida ja inspireerida. Ta kooride repertuaar oli uudne ja mitmekülgne, Orlando di Lassost Carl Orffi ja Benjamin Brittenini. Eriliselt imetlusväärne oli Teaduste Akadeemia kooride võime esitada väga nõudlikke suurvorme (Orffi "Carmina Burana" ja "Catulli Carmina", Stravinski "Psalmide sümfoonia"). Õnneks on Eesti Rahvusringhääling aastatel 1960–1985 jäädvustanud rohkesti Ratasseppe juhata tud muusikat. Plaadi koostajad Margit Võsa ja Aivar Leštšinski keskendusid eesti muusikale. Helisalvestised taastas Tanel Klesment. Tuntud koorilaulude kõrval leiame ka suurvorme: Tallinna Kammerkoorilt Veljo Tormise "Raua needmise" esiettekan de autori osalusel (1973), Tallinna valikkooridelt lauluväljakul kõlanud Ester Mägi kantaadi "Merelinnale" (1980), vabariikliku koorijuhtide segakoori ja Ellerheina Eugen Kapi kantaadi "Läänemeri – rahumeri" ettekande (1983). Põhiosa esimesel plaadil

kõlavast on Arvo Ratasseppe koorilooming: kaks laulu eeposest "Kalevipoeg", "Liblik", "Eesti mullad", koorisüit "Laule Kalevipojast", meeskooritsükkel "Mälestusi isast", "Saunas" "Külmasõnad", "Ajaraamat" ja kantaat "Laulud ei lõpe". Nende teoste esitustest on tunda, et helilooja ja koorid on ühel hingelainel, laulud voogavad ja jutustavad, muusika teenib teksti, millest omakorda võimendub kõikehaarav alltekstiline ürgselt eluhoidev jõud. Sõnal on kohustus hoida, kanda ja üles ehitada. Ratasseppe tekstide valik ja muusikaline sõnakasutusoskus oligi see, mis tegi ta laulude esituse kooridele omaseks.

Duubelplaat on kui muusikiline ajaraamat, mis võiks pak kuda huvi tänastele lauljatele ja koorijuhtidele, kuid kindlasti ka kõigile neile, kes kunagi kooris laulnud. Sisutihedalt ja väga hea sõnaga on koostatud plaadi juurde kuuluv buklet (tekstid Ants Soots, Margit Võsa ja Meeli Müller, toimetaja Tiia Penjam), selge ja kauni kujunduse on loonud Mariann Einmaa.

ENE PILLIROOG
muusikateadlane